

SANCTI SONNATII

RHEMENSIS EPISCOPI

^a STATUTA.

(Ex Flodoardo Hist. Rhen. Eccles.)

CAPUT PRIMUM.

Sine fide, teste Apostolo (Hebr. xi), impossibile est Deo placere, ideoque mandamus omnibus ut exacte doctrinam fidei, juxta verbum Dei et sanctæ Ecclesiæ Romanæ traditionem, teneant sequanturque. Et quicumque pastores sunt quæ ad instruendum populum et gregem pertinent discant et sciant, et suos ad officia virtutum excitent.

II.

Fidelibus pie sacramenta ministrent, semperque afferant quod ad explicandam utilitatem sacramenti et institutionem pertinet.

III.

Mercedem non accipiant, sed in Deo confidant, qui dat escam pullis corvorum invocantibus eum (Psal. cxlvi).

IV.

Baptizaturus sit sobrius, idque honeste expleat, verba attente proferat, et debite de parentibus informet.

V.

Confirmationis sacramentum habet donum roborantis Spiritus sancti, et uberiores gratiam profert, ideoque non negligatur.

VI.

Remissio peccatorum et expiatio sanguine Domini nostri Jesu Christi nititur præcipue, et ab eo pendet.

VII.

Curet pastor ovem suam, et non negligat: ei injungat interesse missæ sacrificio diebus sollempnibus et Dominicis; agnoscat ejus faciem; et si bis absit in anno, prohibeatur eidem ecclesiæ ingressus, et careat pastoralis sepultura et consolatione.

VIII.

Nemo tempore quadragesimæ poenitentium confessiones audiat præter pastorem. Hujus enim interest ovem recognoscere, pro qua suam animam fenerat Domino.

^a *Statuta.* Hæc statuta accepta ex majori monasterio (Gallice *Marmoutier*) a sancto Martino ædificato in suburbiis civitatis Turonensis, cum serius ad manus nostras pervenissent, visum est appendicis loco adjicere. Etsi enim sint in his quædam quæ non videntur redolere tantam antiquitatem, ut quod titulum pastoris tribuat parochis, qui ætate Sonnatii et multo post presbyteri tantum aut sacerdotes solent appellari; quod item festum Nativitatis beatæ Mariæ inter festa celebranda reponat, quod in his partibus non videtur tam antiquum fuisse, quandoquidem Fulbertus Carnotensis, qui vixit anno 1017, id primum in Gallia celebrasse dicatur, si Demochari cre-

A

IX. Sacrosanctam Eucharistiam sacerdos celebraturus se præparet, et probet; et ut minimum bis in mense id faciat.

X.

Feratur ægrotis vase honesto, et lumine antecedente et præeunte. Et quicumque peregrinari volunt illam ad viaticum suscipiant.

XI.

Et cur ad mortem condemnatis renuitur, cum iis maxime conducat ad spem et securamen certi decessus, et præsentis agonis?

XII.

Qui ad ordines promoveri volunt, habeant beneficium ad alimoniam sufficiens, idque ad examinationem virorum proborum et juratorum.

XIII.

Nulli tonsura detur, nisi idoneo, et ad sacros ordines postea probabiliter ascensuro. Quid opus enim mittere panem filiorum canibus, et spiritalia mundi amatoribus?

XIV.

In matrimonio imago exstat sacrosancti conjugii inter Christum et Ecclesiam enati; ideoque vinculum est divinitus firmatum, quod multum confert ad felicitatem rei familiaris, ad pacem inter partes, et ad proles suscipiendas (*Ephes. v*).

XV.

Extrema unctio deferatur laboranti et petenti, eumque pastor in propria sæpius invisat, et pie visitet, eum ad futuram gloriam animando, et debite præparando.

XVI.

De clericis, luceant sicut stellæ et perpetuæ claritates in firmamento Ecclesiæ. Non sint ebrii, nugæ, et sæcularibus immisti.

XVII.

Nec mulieres alloquantur, aut domi retineant,

dimus; verum facile potuit fieri ut loco presbyteri a recentiori aliquo positum sit nomen pastoris, et festum illud ab aliquo forte adjectum. Scribit tamen sanctus Ildelfonsus (qui eadem ætate vixit cum Sonnatio) in libro de Virginitate et Parturitione beatæ Mariæ Nativitatem ejus ex auctoritate totius Ecclesiæ celebrari et venerari.

^D Sunt his statutis similia quæ scribit Jesse Ambianensis episcopus in epistola ad sacerdotes suæ diocesis, et constitutio Rigulfi Suessionum episcopi, quæ cum Hincmari opusculis edidit Joannes Cordesius. (*Hæc Colvenerius in notis ad Flodoardum.*)

vivant in communi, et ad pauperes patentibus habitent.

XVIII.

Suffragia defunctorum omnium servari præcipimus, et ne missarum solemniam, præter fundatorum mentem, alio modo convertantur.

XIX.

Sint episcopi fideles et assidui verbi Dei dispensatores. In hoc enim eorum charitas dignoscitur, si gregem pascant exemplo et verbo.

XX.

Festa absque omni opere forensi excolenda, et cum

A debita veneratione celebranda hæc sunt: Nativitas Domini, Circumcisio, Epiphania, Annuntiatio beatæ Mariæ; Resurrectio Domini cum die sequenti, Ascensio Domini, dies Pentecostes, Nativitas beati Joannis Baptistæ, apostolorum Petri et Pauli, Assumptio beatæ Mariæ, ejusdem Nativitas, Andreæ apostoli, et dies omnes Dominicales.

XXI.

Ecclesiæ debite dotentur ad alimoniam pastoris et cleri, ut securius invigilent super gregem, et de ejus salute sint anxii et solliciti.

ANNO DOMINI DCXXV.

VERUS

RUTHENENSIS EPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA IN VERUM.

(Fabric. Bibl. med. et inf. ætatis.)

Verus, episcopus Ruthenensis in Galliis, qui an. 635 concilio Rhemensi interfuit. Epistolæ ejus duæ ad Desiderium episcopum Cadurcensem editæ sunt a Causio, Lect. Ant. t. I, p. 648 et 649; ad ipsum vero datæ sunt epistolæ Sulpitii Severi, episcopi Bituricensis, *ibid.*, p. 645, et Ruricii Lemoviceni, 22 Adde Galliam Christianam t. I, p. 201.

VERI RUTHENENSIS EPISTOLÆ DUÆ.

(Can. Vett. Lect. tom. I.)

I.

Domino semper suo Desiderio papæ Verus peccator.

Jussorium vestrum accepimus una cum exemplari de litteris domui Sulpitii, ubi dominus innotuit quod istum placitum de ista synodo frater vester dominus Sulpitius alio tempore visus est immutasse. Nos hoc gratiæ vestræ jam innotueramus per servo vestro Becobeno diacono, et postea per misso vestro. Sed quia, Deo volente, dominus innotuit quod mea suggestio continebat, nos gratulati sumus quod de vestra felicitate votiva gaudia meruimus cognoscere. Interea reddimus profusum nostri famulatus officium, supplicantes, ut pro nobis Domini misericordiam exorare dignetis; et sæpius nos de vestra jubete felicitate consolare. Quia Dominus novit omnipotens quod ea quæ bona sunt, de vos semper audire et videre optamus. Annis multis vobis servire merear, apostolice Pater.

II.

Domino illustri, et a nobis peculiariter suscipiendo,

pro Dei cultore domno Desiderio optinati Verus peccator.

Accedentem filium nostrum Leodoaldum diaconum, opportunum duximus ut dominationem vestræ charitatis inquirere deberem, cum sciamus devotionem sanctæ animæ vestræ bona semper de parte nostra optare. Præsertim cum nos vestro præ omnibus patrocinio potiamur. Propterea salutantes eminentiam vestram; rogamus ut sicut dum patronia vestra elegimus, et hactenus nos defensione protectionis vestræ insigniter munivit, ita nunc quoque de conditione nepotum nostrorum, unde præfatum vobis suggerere rogamus, talem sollicitudinem atque instantiam apponatis; unde sicut nos vobis sumus, ita ipsos quoque acquiratis per omnia debitores. Reduca etiam antefato, de vestræ felicitatis eminentia, rescripto reddito, nostram sollicitudinem dignamini relevare. Dominus noster Jesus Christus custodiat corpus et animam vestram in die examinis sui Amen.